

PLA TRANSVERSAL DE GÈNERE DE L'ARXIU GENERAL DE LA DIPUTACIÓ DE BARCELONA 2024-2028

**Diputació
Barcelona**

PLA TRANSVERSAL DE GÈNERE DE L'ARXIU GENERAL DE LA DIPUTACIÓ DE BARCELONA 2024-2028

Equip promotor

Secretaria General / Oficina d'Arxiu i Gestió Documental de
la Diputació de Barcelona

Edició i producció

Subdirecció d'Imatge Corporativa i Promoció Institucional

Col·laboració

Àrea de Feminismes i Igualtat de la Diputació de Barcelona

Redacció

LaGroc: Anna Cabó i Cardona, Èlia Jornet i Culubret, i Diana
Morena Balaguer.

Oficina d'Arxiu i Gestió Documental de la Diputació de
Barcelona

Primera edició: octubre de 2024

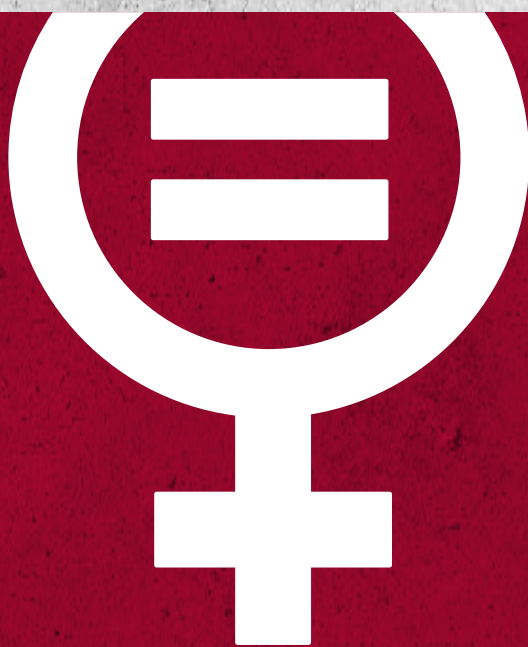
© Diputació de Barcelona

Maquetació:

Tys 96, SL

Taula de continguts

1. Els arxius i la perspectiva de gènere	5
2. L'Arxiu General de la Diputació de Barcelona (AGDB)	9
3. Objectius i metodologia	13
3.1. Objectius.....	13
3.2. Metodologia	14
4. Resultats de la diagnosi	17
4.1. Revisió contextual	17
4.2. Metodologies arxivístiques	18
4.3. Grups de debat amb persones expertes	19
4.4. Composició interna de la plantilla	20
4.5. Anàlisi de les eines arxivístiques de l'AGDB	20
4.6. Anàlisi de les descripcions de documents proporcionades per l'AGDB	22
4.7. Anàlisi dels materials de difusió associats	23
4.8. Anàlisi de les consultes rebudes per l'AGDB	24
5. Pla d'accions	29
5.1. Àmbit 1. Canvis en la cultura organitzativa i transformació professional.....	32
5.2. Àmbit 2. Revisió de tècniques, eines i processos.....	38
5.3. Àmbit 3. Millora d'accés a la informació d'arxiu i foment de la recerca.....	42
5.4. Àmbit 4. Revisió de les accions de difusió i comunicació	47
6. Glossari.....	55
7. Bibliografia	61

1. ELS ARXIUS I LA PERSPECTIVA DE GÈNERE

Els arxius reben, descriuen, conserven i difonen documentació d'institucions governamentals i privades, d'entitats i associacions, i de persones físiques i jurídiques. La societat en què es genera aquesta documentació continua sent patriarcal i androcèntrica, fet que es reflecteix en la producció de documents, tant pel que fa als creats per dones com pel que fa a la seva presència en aquests documents. Sovint, les dones únicament hi consten amb relació a tasques d'assistència i cura de persones al llarg del cicle vital, des del naixement fins a la mort. Per revertir aquesta situació, a l'Europa del segle xx es va començar a promoure la fundació d'arxius i biblioteques. Alguns exemples vinculats als moviments feministes són la Library of the London Society for Women's Service (Londres, 1926), creada per preservar el llegat del moviment sufragista, i els International Archives for the Women's Movement (IAV) (Amsterdam, 1935), actualment coneguts com a ATRIA. En el cas de Catalunya, l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona (Barcelona, 1909) no estava relacionat directament amb el moviment feminista, sinó que va néixer per oferir possibilitats de lectura i formació a les dones de la ciutat.

Constatar que els arxius són una construcció social ajuda a situar l'enfocament. Cal entendre l'objectivitat dels arxius en termes de *coneixement situat o perspectiva parcial*, en el sentit que tota producció comporta l'assumpció de biaixos interioritzats, moltes vegades inconscients, que es traslladen a l'element generat.

Els elements esmentats fins ara són entrebancs que dificulten la representació de les dones en els arxius. Per tant, si volem canviar la visió de la realitat preservada, hem de repensar quines han estat les estructures de pensament que han guiat la creació, la recerca, la selecció, el tractament i la difusió de documentació a la ciutadania. Modificar aquesta realitat requereix una anàlisi completa i exhaustiva de les estructures de funcionament intern, de les eines i processos arxivístics, i de les seves formes de comunicació. Només així podrem comprendre què està passant i com ho podem revertir. Cal repensar les polítiques de selecció i ingrés dels documents, i incorporar la perspectiva de gènere interseccional¹ a la gestió documental

¹ La perspectiva de gènere interseccional està relacionada amb la naturalesa interconnectada de les categoritzacions socials, com ara la raça, la classe i el gènere, tal com s'apliquen a un individu o grup. Es considera que aquestes categoritzacions donen lloc a sistemes de discriminació o desavantatge superposats i interdependents.

i l'arxiu, com també a les eines emprades per a l'anàlisi i les tasques dels professionals de l'arxivística.

Per tal de resoldre aquesta necessitat, l'Arxiu General de la Diputació de Barcelona (AGDB) ha elaborat un Pla transversal de gènere que té per objecte revisar-ne el funcionament, detectar quins aspectes es poden millorar, i dissenyar un pla d'accions per aplicar la perspectiva de gènere en l'àmbit d'arxiu i gestió documental de la institució. El projecte es lidera en estreta col·laboració amb el Servei de Polítiques d'Igualtat de l'Àrea de Feminismes i Igualtat de la Diputació de Barcelona, que també participarà en el desplegament de les accions del Pla.

=

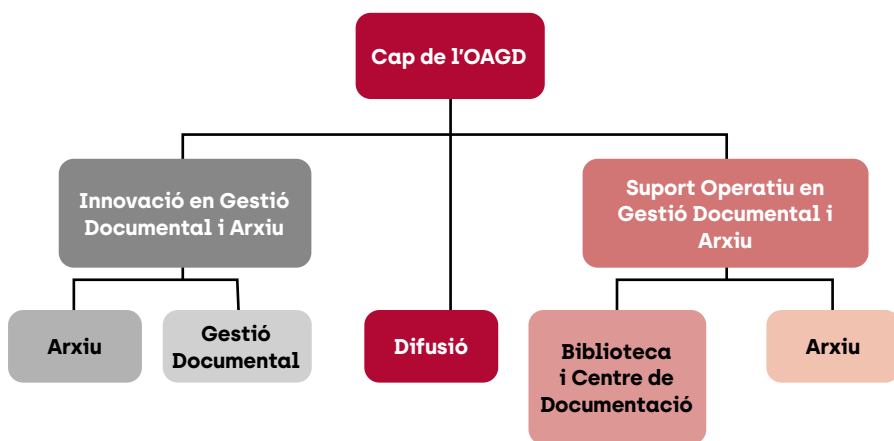
(=)

2. L'ARXIU GENERAL DE LA DIPUTACIÓ DE BARCELONA (AGDB)

Adscrita a la Secretaria General, l'Oficina d'Arxiu i Gestió Documental [OAGD] té la missió de dirigir, organitzar i coordinar les activitats vinculades amb la gestió, conservació, difusió i consulta dels fons documentals de l'Arxiu General de la Diputació de Barcelona [AGDB]. També s'encarrega de gestionar la documentació produïda per les diferents àrees corporatives i d'impulsar la implantació tant de sistemes d'arxiu i gestió documental com de l'administració electrònica a la corporació i als ens del sector públic.

L'Oficina desenvolupa instruments tècnics per a la implantació del sistema de gestió documental i arxiu corporatiu, assessora els centres gestors i els ens del sector públic, i gestiona, organitza, descriu i custodia la informació i la documentació, a més de fer-les accessibles tant a l'estructura administrativa de la corporació com a la ciutadania. Actualment, l'OAGD està estructurada d'acord amb l'esquema següent:

Gràfic 1. Organigrama de l'Arxiu General de la Diputació de Barcelona.

Font: elaboració pròpia.

La documentació que conserva l'AGDB és molt extensa a causa de la llarga història i trajectòria institucionals. Els seus fons documentals permeten consultar des d'arxius personals fins a documentació específica relacionada amb entitats que en algun moment han depès de la Diputació de Bar-

celona, com ara, entre d'altres, la Casa de Caritat, la Casa de Maternitat, l'Escola de Treball, l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona, i l'Escola Universitària d'Enginyeria Tècnica en Teixits de Punt de Canet de Mar. També custodia documentació d'institucions centenàries relacionades amb la formació de les dones, com ara l'Escola d'Infermeria, l'Escola de Bibliotècàries, l'Escola de la Dona, i l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona. Actualment, gestiona més de catorze quilòmetres de documents en paper, més de cent mil fotografies i documents gràfics, audiovisuals i sons. L'AGDB és el responsable del fons de reserva de totes les publicacions de la Diputació de Barcelona. Preserva totes les publicacions de la institució i facilita obres de referència i de context a les persones investigadores i usuàries de l'Arxiu General.

Físicament, l'Arxiu disposa d'un sistema descentralitzat d'equipaments: dos arxius administratius (un a l'edifici de Can Serra i un altre al recinte de les Llars Mundet); un arxiu central i intermedi al recinte de l'Escola Industrial; un dipòsit d'arxiu a la Plataforma de Logística (PDL), i l'arxiu del recinte de la Casa de Maternitat, el qual custodia la documentació de preservació permanent. Tant l'arxiu de la Casa de Maternitat com el de l'Escola Industrial han habilitat espais de consulta per a les persones investigadores i la ciutadania.²

² Per saber-ne més: <https://www.diba.cat/web/arxiu>.

3. OBJECTIUS I METODOLOGIA

3.1. OBJECTIUS

Els **objectius generals** del projecte són:

1. Impulsar un canvi en la cultura organitzativa i transformació professional de l'Oficina d'Arxiu i Gestió Documental de la Diputació de Barcelona mitjançant l'aplicació de la perspectiva de gènere interseccional en tots els processos, tècniques i polítiques d'arxiu i gestió documental de la Diputació de Barcelona.
2. Revisar les eines, tècniques i processos d'arxiu i gestió documental que afavoreixen la igualtat entre persones, amb independència del seu sexe o gènere i d'altres característiques que puguin ser motiu de desigualtats.
3. Millorar l'accés a la informació d'arxiu i fomentar la recerca i conservació plural i inclusiva del llegat documental perquè es pugui tenir en compte la memòria de les dones i dels col·lectius minoritzats o amb menys representació.
4. Revisar les accions de difusió i comunicació des d'una perspectiva de gènere interseccional.

Els **objectius específics** són:

1. Analitzar el funcionament de l'AGDB des d'una perspectiva holística per tal de determinar si s'aplica la perspectiva de gènere.
2. Detectar les àrees de millora en què l'AGDB pot incidir.
3. Crear un pla d'accions, a curt i a mitjà termini, per aplicar la perspectiva de gènere en tots els àmbits de l'Arxiu.
4. Aconseguir fomentar la recuperació de la memòria històrica de les dones relacionades amb la Diputació de Barcelona.
5. Esdevenir un model de referència per a altres arxius que vulguin crear un pla transversal.

3.2. METODOLOGIA

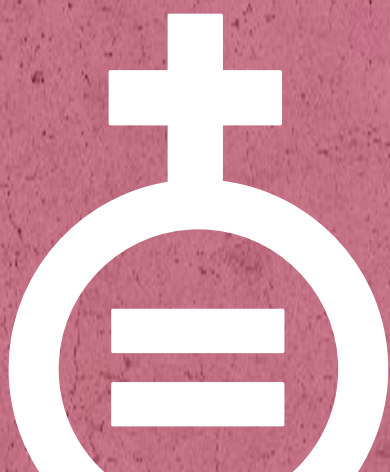
Per assolir els objectius esmentats, s'han establert **cinc fases**, cadascuna de les quals incorpora una metodologia específica, segons es descriu en el quadre resum següent.

Fase de treball		Tipus de metodologia
Fase 1. Compromís de l'organització		Participativa
Fase 2. Diagnosi	Revisió contextual	Recerca bibliogràfica i anàlisi documental
	Estudi de metodologies arxivístiques	Recerca bibliogràfica, anàlisi documental i recerca qualitativa mitjançant entrevistes i grups focals
	Anàlisi de la composició interna de la plantilla	Anàlisi quantitativa i estadística ³
	Anàlisi dels instruments arxivístics	Anàlisi qualitativa de la documentació proporcionada per l'AGDB i del contingut de les entrevistes
	Anàlisi de les descripcions dels documents facilitats	Anàlisi quantitativa i qualitativa dels instruments de descripció, complementada amb una anàlisi del contingut de les entrevistes
	Anàlisi dels materials de difusió associats	Anàlisi quantitativa i qualitativa dels instruments de descripció, complementada amb una anàlisi del contingut de les entrevistes
	Anàlisi de la tipologia de les consultes rebudes per l'AGDB	Anàlisi quantitativa i estadística i anàlisi qualitativa del contingut de les entrevistes
	Grup de debat amb persones expertes	Anàlisi qualitativa del contingut del debat
Fase 3. Disseny del Pla transversal de gènere		Participativa
Fase 4. Seguiment i avaluació del Pla transversal de gènere		Participativa
Fase 5. Comunicació i difusió del Pla transversal de gènere		Participativa

3 Totes les dades quantitatives es refereixen a l'any 2023. Les dades qualitatives es van recollir entre el desembre del 2023 i el febrer del 2024.

4. RESULTATS DE LA DIAGNOSI

4.1. REVISIÓ CONTEXTUAL

Per a l'execució de la revisió contextual, s'ha seguit la metodologia RSL (revisió sistemàtica de la literatura) i s'han establert tres categories clau: documents jurídics, documents programàtics i documents acadèmics.

La revisió contextual duta a terme ha inclòs:

Documents jurídics i programàtics	Legislació específica en matèria d'arxius i gestió documental i de polítiques d'igualtat de gènere a escala estatal i autonòmica.
Documents acadèmics	Revisió d'articles i de literatura acadèmica i grisa sobre arxivística i gestió documental, i aplicació de la perspectiva de gènere en català, en castellà i en anglès.

Els resultats de la revisió dels documents jurídics i programàtics indiquen que, si bé en l'actualitat la normativa arxivística catalana (Llei 10/2001) no es refereix específicament a la promoció de la igualtat de gènere, les normatives estatals i autonòmiques (Llei orgànica 3/2007, Llei 7/2014 —Galícia—, Llei 17/2015 —Catalunya—) **estableixen que les administracions públiques i les institucions finançades amb fons públics tenen l'obligació de treballar per a la igualtat efectiva entre dones i homes, recollir dades d'una manera desagregada, emprar un llenguatge inclusiu i, en definitiva, incentivar la incorporació de la perspectiva de gènere** en tots els àmbits de gestió i actuació. A més a més, el II Pla d'igualtat de gènere (2024-2027) de la Diputació de Barcelona especifica com a objectiu consolidar l'ús d'un llenguatge i una comunicació no sexistes. Per tant, les diferents fonts consultades assenyalen la **necessitat d'aplicar un llenguatge inclusiu en els arxius**, no solament en les àrees de difusió, comunicació i senyalització, sinó també en les descripcions de documents i en les eines d'indexació estandaritzades.

En conclusió, la literatura acadèmica i grisa posa de manifest que la presència de les dones i del moviment feminista als arxius és escassa. Més enllà de suposar una discriminació directa pel que fa a la seva representació en una institució pública, la manca de visibilitat de la història de les dones i de les seves contribucions dificulta una recuperació veraç de la memòria

històrica al nostre territori. Totes aquestes raons evidencien que és imprescindible dur a terme una incorporació transversal de la perspectiva de gènere a l'AGDB.

4.2. METODOLOGIES ARXIVÍSTIQUES

Entenem per *metodologia arxivística* el conjunt de praxis, sistemes i formes de treball que orienten la feina dels arxius. En aquesta fase s'han analitzat diferents iniciatives i projectes d'àmbit internacional, nacional i català per tal de determinar si incorporen la perspectiva de gènere transversalment.

L'anàlisi de les metodologies arxivístiques realitzada a escala internacional, estatal i catalana ens permet observar que **l'arxivística no ha fet servir d'una manera generalitzada metodologies de selecció, conservació, gestió i difusió de documents que presentin les dones i les seves aportacions a la història. Tampoc no ha aplicat una perspectiva de gènere interseccional** que incideixi transversalment en la manera com es gestionen els documents. Tanmateix, **s'han observat algunes bones pràctiques** a Xile, a Austràlia i a Galícia. En l'àmbit català, destaquen iniciatives a Terrassa i a Lloret de Mar, a més dels arxius i centres de documentació de dones i del moviment feminista ATRIA, als Països Baixos, i la Schlesinger Library, als Estats Units.

Per tant, encara que no sigui d'una manera conscient o deliberada, els arxius solen ser androcèntrics, atès que representen un sector poblacional molt concret, amb la consegüent invisibilització de les aportacions de les dones a la història. Així doncs, per poder disposar de fons documentals més representatius, és recomanable que les metodologies arxivístiques incorporin una perspectiva de gènere i interseccional. L'experiència internacional demostra que, per aconseguir-ho, cal una col·laboració constant amb els anomenats *arxius i centres de documentació de dones i del moviment feminista*; és a dir, amb aquelles institucions que treballen sistemàticament amb metodologies que contribueixen a visibilitzar les dones.

En aquest sentit, cal tenir en compte que les metodologies i eines emprades en els arxius i centres de documentació de dones i del moviment feminista no es poden traspasar d'una manera literal als arxius. Per això, **proposem un treball comunicatiu, cooperatiu i sinèrgic entre arxius i centres de documentació de dones**; en concret, un treball cooperatiu entre l'AGDB i els arxius i centres de documentació de dones i del moviment feminista del territori. Això permetrà que l'AGDB continuï custodiant la història de la Diputació de Barcelona i que el seu fons, molt extens de per si, sigui encara més ric. L'AGDB disposa, per exemple, d'arxius de diverses institucions —com ara l'Escola de la Dona, la Casa de Caritat, la Casa de Maternitat, i l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona— que han estat enriquits amb donacions d'alumnes i professores que van estudiar a

l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona, com també amb fons orals que complementen aquests arxius. En definitiva, **recomanem que l'AGDB iniciï la revisió dels fons ja existents i els complementi, de manera que representi millor la història de la corporació sense biaixos ni discriminacions de gènere.**

4.3. GRUPS DE DEBAT AMB PERSONES EXPERTES

De les dues trobades amb persones expertes —Olimpia López Rodríguez, directora de l'Arquivo Territorial da Xunta de Galicia a Lugo i coautora de l'*Informe sobre os arquivos públicos en Galicia: unha perspectiva de xénero e feminista*, i Remei Perpinyà Morera, arxivera i professora de l'Escola Superior d'Arxivística i Gestió de Documents (ESAGED), especialitzada en arxius i gènere—, s'han extret un seguit de conclusions, les quals presentem tot seguit. L'objectiu d'aquest grup focal ha estat abordar els principals reptes a què han de fer front els arxius per incorporar la perspectiva de gènere d'una manera transversal i identificar les accions prioritàries que cal incloure en aquest Pla.

En primer lloc, pel que fa a l'**àmbit formatiu**, ambdues expertes subratllen la importància d'augmentar la capacitació del personal dels arxius en matèria de gènere per tal de sensibilitzar-lo, conscienciar-lo i garantir la correcció dels biaixos existents. Tant Olimpia López com Remei Perpinyà consideren que aquest ha de ser el primer pas per poder aplicar la perspectiva de gènere als arxius, un canvi fonamental en la cultura organitzativa i que requereix la implicació de tot el personal.

En segon lloc, totes dues van afirmar que la modificació de les eines arxivístiques —elements que analitzarem en profunditat en l'entorn específic de l'AGDB a l'apartat 4.5— és una tasca molt complexa, atès que el **procés d'elaboració de descripcions** depèn de la subjectivitat personal de cada arxiver o arxivera. Tanmateix, van apuntar que aquest canvi es podria iniciar amb una revisió i millora de les descripcions dels documents ja elaborats, seguida d'una desagregació per gènere mitjançant metadades diferenciades que facilitin la cerca dels documents. També van assenyalar que cal augmentar i guiar d'una manera clara els processos d'incorporació d'**una comunicació i un llenguatge inclusius i no sexistes** per facilitar aquesta tasca i integrar-la transversalment a la metodologia i els processos emprats des dels arxius.

A més a més, van remarcar la necessitat d'establir col·laboracions entre els arxius i els centres de documentació de dones i del moviment feminista. Finalment, tant Olimpia López com Remei Perpinyà van insistir en la necessitat d'aplicar accions positives en les polítiques de digitalització, avaluació, adquisició i conservació dels documents, elements en què aprofundirem, en el cas concret de l'AGDB, a l'apartat 4.5.

4.4. COMPOSICIÓ INTERNA DE LA PLANTILLA

Un pla transversal de gènere ha d'incorporar mesures per impulsar la igualtat i prevenir les discriminacions de gènere al si de les organitzacions. En aquest sentit, es poden fer diagnòstics similars a les que es duen a terme durant l'elaboració d'un pla d'igualtat segons la Llei 3/2007, o bé es poden estudiar els elements més significatius dels tipus d'operativitat de la institució en qüestió. Per a l'elaboració del Pla transversal de gènere de l'AGDB, s'ha fet un estudi exhaustiu de la segregació per gènere de la plantilla d'acord amb les variables de sexe, edat, nivell d'estudis, tipus de contracte, jornada i horaris, grup professional, lloc de treball i àrea dins l'AGDB. No s'hi han incorporat, però, la cultura organitzativa, els criteris de selecció i de promoció, els protocols d'assetjament sexual ni la prevenció de riscos laborals, atès que aquesta informació es recull en el II Pla d'igualtat de gènere [2024-2027] de la Diputació de Barcelona.

En aquest sentit, podem constatar que **la composició de la plantilla i la seva distribució per gènere és paritària**. És especialment important destacar que l'organigrama i l'assignació de llocs de responsabilitat són equilibrats: el cap de l'OAGD és un home, mentre que la resta de càrrecs de responsabilitat, com els de suport, són totalment paritaris.

El 80 % de la plantilla ocupa el nivell professional que li correspon segons el seu nivell d'estudis; és a dir, la major part de la plantilla no està sobrequalificada amb relació al seu lloc de treball, fet que demostra que l'AGDB valora positivament el recorregut i nivell d'expertesa del seu equip humà.

En consonància amb els reptes a què ha de fer front l'Administració pública en general, constatem que la plantilla actual està molt envellida [la mitjana d'edat de les dones i els homes és de 52 i 51 anys, respectivament]. Per tant, com a principal element de millora, **seria convenient incorporar-hi personal nou des d'una perspectiva interseccional i holística**; és a dir, fomentar la diversificació professional. El treball intergeneracional s'ha posicionat com una eina útil en l'enriquiment de les metodologies de treball. Així mateix, l'existència de treballs acadèmics en l'àmbit del gènere publicats en anys recents —com hem vist a l'apartat anterior— posa de manifest que les arxiveres joves actuals són les que poden impulsar internament una incorporació transversal de la perspectiva de gènere.

4.5. ANÀLISI DE LES EINES ARXIVÍSTIQUES DE L'AGDB

L'Oficina d'Arxiu i Gestió Documental és la responsable de la gestió integral de la documentació de la Diputació de Barcelona i, per tant, l'encarregada de desplegar els instruments, procediments i normatives necessaris per garantir d'una manera eficaç i rendible la producció, conservació, ús i explotació dels documents al llarg del seu cicle de vida.

A l'hora d'executar l'anàlisi de les eines arxivístiques de l'AGDB, ens centrem en els instruments de gestió documental de l'Arxiu, i no pas en els que hi ha disponibles a la Biblioteca de Reserva de la Diputació de Barcelona i al Centre de Documentació de l'Arxiu General. Atès que bona part de les eines arxivístiques poden ser modificades per l'AGDB, considerem imprescindible analitzar les eines actuals per tal de detectar biaixos de gènere que puguin generar desigualtats significatives.

Una eina arxivística és un instrument que contribueix a delimitar la tasca de gestió documental de l'AGDB. En aquest cas, l'AGDB va facilitar 16 eines arxivístiques, les quals es van analitzar d'acord amb dues variables: l'ús d'un llenguatge inclusiu i la incorporació de la perspectiva de gènere. **Els resultats generals assenyalen que, de les 16 eines proporcionades, 11 (el 68,8 %) feien servir un llenguatge inclusiu, mentre que 5 (el 31,3 %) empraven formes lingüístiques no inclusives.**

L'anàlisi també va estudiar la incorporació de la perspectiva de gènere a les eines arxivístiques. En aquest cas, vam analitzar si les eines arxivístiques havien estat dissenyades per potenciar el recull de les històries i realitats de les dones i si permetien detallar correctament les seves aportacions a la construcció de la societat. Després de l'anàlisi executada, podem constatar que **cap eina arxivística no ha estat dissenyada des d'una perspectiva de gènere, fet que impedeix que la gestió documental treballi activament per preservar la història de les dones a la societat.**

En segon lloc, considerem prioritari **revisar les eines arxivístiques des d'una perspectiva de gènere.** Les dades indiquen una falta de transversalitat de gènere i un ús generalitzat de formes lingüístiques androcèntriques i/o sexistes. En aquest sentit, recomanem una revisió a llarg termini dels instruments de descripció en matèria de llenguatge inclusiu i no sexista. Això vol dir modificar els camps de metadades i incloure la metadada del sexe (en el cas que tinguem una constància biològica) i la del gènere, a més de modificar els protocols i eines establerts —com ara el manual Delfos— que promouen formes sexistes i androcèntriques d'una manera recurrent.

També vam observar que la manca de perspectiva de gènere ha penetrat en la construcció del corpus de coneixement de l'AGDB. **Recomanem revisar la política de conservació de documents i la política de digitalització, especificar amb més detall quins criteris de selecció s'estableixen,** i assegurar, en tots els casos, que aquests criteris defineixen mecanismes per a la promoció de la igualtat de gènere i l'eliminació de biaixos des d'una perspectiva d'accions positives i no pas androcèntriques. Som conscients que determinades eines arxivístiques no depenen directament de l'AGDB. Per tant, aquesta recomanació s'ha de fer extensible únicament a aquelles eines que puguin ser modificades directament per l'AGDB. Tanmateix, recomanem que, un cop finalitzat el procés, l'AGDB es pugui comunicar amb altres institucions per tal de compartir experiències i de mica en mica conscien-

ciar sobre el fet que les eines normatives també poden ser objecte d'una revisió profunda.

Per tal de guiar tot aquest procés, recomanem l'elaboració d'un **programa formatiu** adreçat al personal de l'AGDB.

4.6. ANÀLISI DE LES DESCRIPCIONS DE DOCUMENTS PROPORCIONADES PER L'AGDB

Quan la documentació ingressa a l'AGDB, passa per un procés de descripció en què el personal de l'arxiu ha de detallar què conté. Cal tenir en compte que el procés de descripció dels documents, atès que presenta un format més lliure, és la part més subjectiva de la gestió documental: depèn de cada professional, del context i de l'any en què es va redactar. Per tant, els estereotips i biaixos de cada persona, conseqüència d'una societat androcèntrica i patriarcal, es reflecteixen directament en les descripcions dels documents.

L'AGDB va facilitar una mostra dels instruments de descripció de diversos fons, com el de la Casa de Maternitat, el de la Mancomunitat de Catalunya, el de la Diputació de Barcelona i el de Dolors Canals i Farriols - Joan Junyer i Pascual, els quals, d'acord amb la metodologia de l'apartat anterior, es van analitzar tenint en compte dues variables: l'ús d'un llenguatge inclusiu i la presència de referències a alguna dona. Així, per poder extreure les conclusions que es presenten a continuació, es van analitzar un total de 2.520 descripcions.

Un cop revisada la mostra, podem concloure que el més important és **fer descripcions amb perspectiva de gènere i redactar-les amb un llenguatge inclusiu que permeti visibilitzar les dones i fer-les aflorar en l'arxiu**. Tanmateix, també cal tenir en compte que un arxiu com el de la Diputació de Barcelona inclou descripcions que es van fer en períodes històrics —el segle xx i principis del xxi— en què no es prenia en consideració el llenguatge inclusiu ni la perspectiva de gènere i que, per aquest motiu, avui ens poden sorprendre.

Per tant, per poder revertir les descripcions realitzades i assegurar que les futures incorporin tant un llenguatge inclusiu com la perspectiva de gènere, és imprescindible començar a fer **revisions de les descripcions, en especial pel que fa al llenguatge**. Així, cal prestar més atenció al tema del sexisme i treballar-lo més a fons per tal d'eliminar les desigualtats de gènere a l'hora d'**indicar els noms i cognoms dels homes i de les dones i els càrrecs que ocupaven**. També cal evitar expressions com ara *la dona de* [sense esmentar el seu nom] i paraules sexistes, com, per exemple, *senyoretes*. Pel que fa al llenguatge androcèntric, destaca, en especial, l'ús del masculí genèric. En aquest cas, quan s'ha assenyalat com a positiu l'ús d'un bon llenguatge, el recurs que s'ha tendit a emprar més ha estat la utilització dels substantius

genèrics. Tanmateix, hi ha un altre aspecte que és important recordar: a vegades, en les descripcions de l'Arxiu, aquesta eina també pot invisibilitzar les dones. Per això, atès que les descripcions actuals no especifiquen els termes *dona* o *dones*, no és fàcil fer una recerca sobre dones. Un exemple són les descripcions d'imatges en què s'utilitzen expressions com ara *grups de joves*, les quals no són gaire precises. Per consegüent, a efectes de facilitar la recerca a les persones investigadores que vulguin determinar el nombre de dones en una àrea específica, es recomana que en **les descripcions de grups mixtos s'utilitzin, sempre que sigui possible, els desdoblements de gènere per tal de donar una visibilitat més directa tant als homes com a les dones.**

Paral·lelament, en aquesta mateixa línia, també es recomana **formar el personal perquè disposi de les eines adequades i aprengui a fer descripcions que incorporin la perspectiva de gènere i un llenguatge inclusiu.**

Finalment, un altre element que cal considerar és la **creació i disseny d'una guia o decàleg** que expliqui com fer descripcions amb perspectiva de gènere. Aquest recurs és essencial per garantir que aquest coneixement perdurará i es transferirà a totes les persones que en un futur treballin a l'AGDB.

4.7. ANÀLISI DELS MATERIALS DE DIFUSIÓ ASSOCIATS

Amb l'objectiu de donar a conèixer a la ciutadania tota la documentació preservada a l'AGDB, la institució organitza activitats educatives i de difusió. Així, l'AGDB està present a diverses xarxes socials en què publica imatges i documents, a més d'organitzar, entre altres activitats, exposicions temàtiques i visites guiades a l'Arxiu.⁴ Entenem que la difusió i educació al voltant de la documentació preservada a l'AGDB és un element clau. Per aquest motiu, es van analitzar les publicacions fetes a les xarxes socials Instagram i Facebook entre el 25 de gener i el 25 de març del 2024, com també les exposicions realitzades.

En primer lloc, podem constatar que a **les xarxes socials** s'està treballant de cara a difondre els materials que mostren el paper de les dones en la història. No obstant això, cal recordar que, de les **61 publicacions analitzades, solament 27 feien referència a dones i només al voltant de 10 imatges mostraven les dones en un paper actiu i protagonista.** Recomanem, doncs, que es continuï treballant en la línia d'augmentar el nombre de publicacions que mostrin les dones com a protagonistes —i no només en grup— per tal d'evidenciar les seves experiències i contribucions a la història. A més

4 Hem pogut comprovar, en especial, que el material que es comparteix en les accions de difusió se centra principalment en l'arxiu històric, de gran riquesa i interès. No obstant això, també caldria difondre la resta de serveis i col·leccions perquè la ciutadania sàpiga quina documentació pot trobar a l'Arxiu i, paral·lelament, se sensibilitzi el personal de la Diputació sobre la importància de conservar la documentació avui per poder recuperar la història demà.

a més, amb relació al contingut que es comparteix, recomanem que no només sigui històric, sinó també actual. Si es fa una anàlisi del material que es difon per les xarxes socials, es té la impressió que l'arxiu només conté material històric, quan en realitat no és així. Per tant, seria molt positiu començar a publicar material que tingui més relació amb les aportacions i contribucions que les dones fan en l'actualitat. D'altra banda, també cal destacar la importància de continuar en la mateixa línia de treball per incorporar un llenguatge inclusiu i no sexista en les descripcions de les publicacions, ja que en aquest sentit s'està fent una molt bona feina.

En segon lloc, si ens centrem en les **exposicions**, podem constatar que només es mostren les dones amb un paper actiu quan la temàtica abordada se centra especialment a parlar de la història de les dones. Per tant, **recomanem apostar perquè en totes les exposicions, amb independència de la temàtica que abordin, es treballi d'una manera transversal per donar visibilitat i agència a les dones**. Per poder dur a terme aquesta mena d'exposicions, recomanem digitalitzar el fons de l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona amb l'objectiu de donar visibilitat al material que recull l'Arxiu sobre l'educació i professionalització de les dones al llarg del segle xx. Un bon moment per crear una línia d'exposicions que treballi la perspectiva de gènere transversalment seria, per exemple, quan l'Arxiu hagi ampliat els espais amb una sala d'exposicions.

Finalment, en el cas de les **visites guiades**, seria convenient disposar d'un protocol més detallat que permeti mantenir la independència en les explicacions i la tria dels materials segons els interessos de la persona a càrrec de la visita guiada i del seu públic, però que garanteixi la incorporació de la perspectiva de gènere i la visibilització de les contribucions i històries de les dones. En el cas de les activitats educatives, recomanem clarament reprendre el treball en aquesta línia per no perdre la vinculació amb la població més jove i garantir que l'Arxiu és reconegut per les noves generacions.

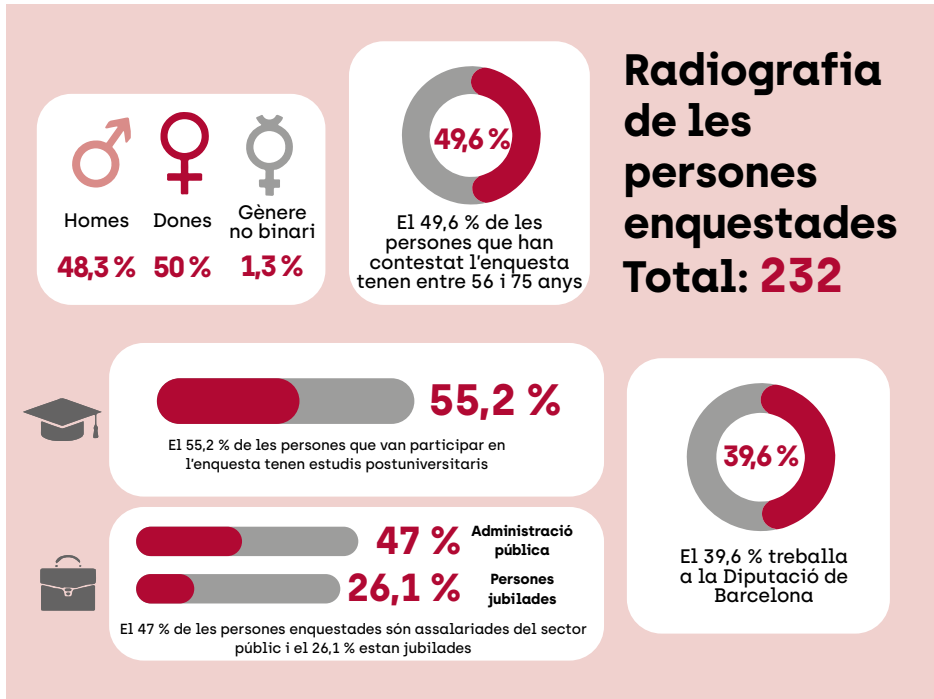
4.8. ANÀLISI DE LES CONSULTES REBUDES PER L'AGDB

L'AGDB presta serveis a la Diputació de Barcelona, però també a la ciutadania i als ens del sector públic. En concret, **l'equip de consultes s'encarrega d'acompanyar les persones usuàries** en les cerques, d'assessorar-les sobre la gestió documental i l'Arxiu, de reproduir documents i de fer activitats formatives relacionades amb els fons documentals. Aquest servei de consulta es pot fer tant en línia com en els diversos espais físics en què es du a terme l'atenció presencial, com ara les instal·lacions de la Casa de Maternitat i les de l'Escola Industrial.

Per analitzar aquest aspecte de l'AGDB, s'han dut a terme les accions següents:

- **Procés de consulta** que té per objecte conèixer més a fons com funciona aquest servei de consulta.
- **Anàlisi de les consultes fetes durant el període 2022-2023.**
- **Enquesta a les persones usuàries** que van fer alguna consulta durant el període 2022-2023.

Gràfic 2. Radiografia de les principals conclusions de l'enquesta.

Font: elaboració pròpia.

D'entre les conclusions que hem extret, cal ressaltar:

- Amb relació al procés de consulta, **seria recomanable que el tràmit de sol·licitud fos menys feixuc**. El sistema en línia, lligat a la seu electrònica, no és accessible per a les persones que no estan acostumades a relacionar-se amb les administracions públiques, com ara les persones grans, les joves o les migrades. Si no és possible canviar aquest sistema de sol·licitud, es recomana continuar oferint el servei de correu electrònic i de trucada telefònica per donar suport a les persones que no estan familiaritzades amb el sistema en línia i resoldre els dubtes d'una manera més visible i pública.
- Per obtenir una radiografia més acurada del perfil de persones que consulten documentació a l'AGDB, seria interessant que en els **formularis en**

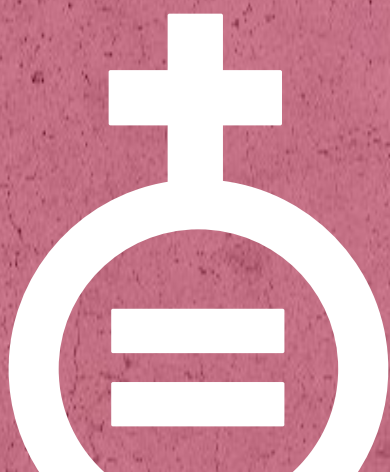
què es recull informació sobre la persona que fa la sol·licitud s'hi afegissin més ítems, com ara el gènere i l'edat. A més a més, seria positiu que els models de resposta incorporessin fórmules que trenquin amb el binarisme de gènere i incloguin un tractament adequat per a les persones no binàries.

- En analitzar el perfil de les persones que consulten l'AGDB, s'ha detectat que majoritàriament **són homes i dones d'entre 56 i 75 anys, que treballen a la Diputació de Barcelona** o estan jubilades, i que tenen un nivell d'estudis postuniversitaris. Això evidencia la necessitat d'impulsar una difusió centrada en altres públics destinataris, i de fer-ho emprant un llenguatge més accessible que permeti atraure altres persones.
- Finalment, en l'anàlisi de les percepcions sobre si l'AGDB incorpora la perspectiva de gènere, la recomanació principal és que es revisin tant les descripcions com les classificacions i les metadades per facilitar que les persones que fan recerca sobre temes d'igualtat de gènere i feminismes puguin trobar més fàcilment la informació que cerquen.

=

5. PLA D'ACCIONS

El primer Pla transversal de gènere (PTG) de l'Arxiu General de la Diputació de Barcelona estableix un seguit d'accions per complir els objectius generals del Pla, que són els següents:

- Afavorir un canvi en la cultura organitzativa de l'Oficina d'Arxiu i Gestió Documental de la Diputació de Barcelona mitjançant l'aplicació de la perspectiva de gènere interseccional en tots els processos, tècniques i polítiques d'arxiu i gestió documental de la Diputació de Barcelona.
- Desplegar polítiques d'arxiu i gestió documental que promoguin la igualtat entre les persones, amb independència del seu sexe o gènere i d'altres característiques que puguin ser motiu de desigualtats.
- Fomentar una conservació plural i inclusiva del llegat documental que tinguí en compte la memòria de les dones i la dels col·lectius minoritzats o amb menys representació.
- Impulsar accions de difusió, accés i recerca des d'una perspectiva de gènere interseccional.

Hem decidit dividir les accions en quatre àmbits de treball, cadascun dels quals té uns objectius específics.

• Àmbit 1. Canvis en la cultura organitzativa i transformació professional

- 1.1. Disposar d'un equip format i implicat en el canvi cap a una cultura organitzativa més igualitària i inclusiva.
- 1.2. Difondre el Pla transversal de gènere entre la ciutadania i el personal intern de la Diputació de Barcelona.
- 1.3. Implicar intersectorialment els estaments que tenen capacitat de decisió.
- 1.4. Establir un sistema de seguiment del Pla transversal de gènere.

• Àmbit 2. Revisió de les tècniques, les eines i els processos

- 2.1. Vetllar perquè el llenguatge dels instruments arxivístics i de gestió documental, dels formularis i eines de tramitació de la corporació,

i dels ens del sector públic que en depenen o hi estan vinculats sigui inclusiu.

2.2. Millorar les descripcions mitjançant un llenguatge inclusiu i la perspectiva de gènere.

- **Àmbit 3. Millora d'accés a la informació d'arxiu i foment de la recerca**

3.1. Potenciar l'obtenció de dades desagregades per gènere i per edat de les persones usuàries de l'AGDB.

3.2. Millorar els models de resposta a les consultes.

3.3. Fer aflorar les històries de dones i d'altres col·lectius invisibilitzats.

3.4. Fomentar la recerca.

- **Àmbit 4. Revisió de les accions de difusió i comunicació**

4.1. Millorar els processos comunicatius externs de l'AGDB.

4.2. Recuperar l'interès del públic jove de l'AGDB per potenciar la perspectiva intergeneracional.

4.3. Potenciar les visites a l'AGDB diversificant-ne l'oferta.

4.4. Incorporar transversalment la perspectiva de gènere a les exposicions de l'AGDB.

4.5. Incorporar la perspectiva LGTBI a l'AGDB.

Per no fer feixuga la lectura, dins dels àmbits que hem especificat, i també en les fitxes concretes de cada acció, associem a cada cas els recursos i canals de comunicació adients per fer la difusió necessària. A la taula següent exposem els possibles recursos i canals de comunicació i difusió que cal aplicar en cada mesura.

Recursos associats	Canals de comunicació i difusió
• Recursos humans, econòmics i materials. • Consultoria experta i assessorament.	• Canals propis de l'AGDB (web, xarxes socials, correus electrònics...). • Canals de comunicació interna de l'AGDB. • Canals de difusió interns per al personal de la Diputació de Barcelona. • Canals de difusió de la Diputació de Barcelona. • Canals de difusió de l'Àrea de Feminismes i Igualtat. • Articles, jornades i presentacions públiques. • Publicació a revistes o butlletins professionals de l'arxivística / revistes especialitzades.

5.1. ÀMBIT 1. CANVIS EN LA CULTURA ORGANITZATIVA I TRANSFORMACIÓ PROFESSIONAL

Punts forts	Punts febles
• Compromís polític. • Equip implicat.	• Manca de formació sobre com aplicar la perspectiva de gènere d'una manera transversal a l'AGDB.

Objectiu:
1.1. Disposar d'un equip format i implicat en el canvi cap a una cultura organitzativa més igualitària i inclusiva

Acció	Descripció de la mesura	Responsabilitat	Any d'aplicació	Indicadors d'avaluació
1.1.1. Formar l'equip de l'AGDB en conceptes clau i en llenguatge inclusiu i no sexista	• Sessió formativa, en horari laboral, adreçada a tot l'equip de l'AGDB, sobre conceptes clau de gènere, estereotips i prejudicis, i aplicació d'un llenguatge inclusiu en l'entorn laboral.	• Cap de l'OAGD.	2024	• Nombre de persones assistents a la formació, desagregades per gènere. • Nombre d'hores formatives impartides. • Nota mitjana de la valoració de cadascuna de les formacions. • Principals comentaris —positius i negatius— sobre les formacions.

1.1.2. Formar l'equip de l'AGDB en l'aplicació transversal de la perspectiva de gènere	• Sessió formativa, en horari laboral, adreçada al personal tècnic de l'AGDB per oferir-li eines que permetin aplicar la perspectiva de gènere en els diversos àmbits d'actuació de l'AGDB.	• Cap de l'OAGD.	2025	• Nombre de persones assistents a la formació, desagregades per gènere. • Nombre d'hores formatives impartides. • Nota mitjana de la valoració de cadascuna de les formacions. • Principals comentaris — positius i negatius— sobre les formacions.
1.1.3. Oferir formació permanent en igualtat i perspectiva de gènere	• Oferta formativa permanent, adreçada a tot l'equip de l'AGDB, per proporcionar-li eines per a la transformació professional i l'aplicació eficaç del PTG.	• Cap de l'OAGD.	Del 2025 en endavant	• Nombre de formacions realitzades. • Nombre de persones assistents a la formació, desagregades per gènere. • Nombre d'hores formatives impartides. • Nota mitjana de la valoració de cadascuna de les formacions. • Principals comentaris — positius i negatius— sobre les formacions.

1.1.4. Crear, per al personal de l'AGDB, un repositori de publicacions, guies, manuals i recursos sobre la perspectiva de gènere i un llenguatge inclussiu i no sexista	• Disposar de documentació actualitzada per aplicar la perspectiva de gènere i un llenguatge inclussiu en els àmbits de treball de l'AGDB i facilitar el canvi de cultura organitzativa.	• Cap de l'OAGD.	2024	• Nombre de documents accessibles en el repositori.
--	--	--	------	---

Objectiu:

1.2. Difondre el Pla transversal de gènere entre la ciutadania i el personal intern de la Diputació de Barcelona

Acció	Descripció de la mesura	Responsabilitat	Any d'aplicació	Indicadors d'avaluació
1.2.1. Comunicar i difondre el Pla transversal de gènere entre l'equip de l'AGDB per fomentar-ne l'aplicabilitat	• Comunicar, a tot l'equip de l'AGDB, l'inici d'implantació del Pla transversal de gènere i presentar i posar al seu abast el document final del PTG.	• Cap de l'OAGD. • Comissió Executiva del PTG.	2025	• S'ha fet la difusió per canals interns? [Sí/No] • Nombre de persones que han participat en la sessió de presentació, desagregades per gènere. • Nombre total de sessions realitzades. • Nombre total de persones que han participat en les sessions de seguiment, desagregades per gènere.

1.2.2. Posar a l'abast de la ciutadania i del personal intern de la Diputació de Barcelona el Pla transversal de gènere de l'AGDB i el compromís de l'Arxiu amb la igualtat	• Donar a conèixer el Pla transversal de gènere mitjançant diversos canals de comunicació: web de l'AGDB, canals de difusió interna de la Diputació de Barcelona, congressos, jornades i publicació d'articles, entre d'altres.	• Cap de l'OAGD.	2025	• S'ha establert l'espai al web de l'AGDB? [Sí/No] • S'han fet publicacions a les xarxes socials? [Sí/No] • Se n'ha fet difusió per altres canals? [Sí/No] • Nombre d'assessoraments a altres institucions que vulguin aplicar un PTG.
1.2.3. Crear un model de resposta davant de possibles reaccions adverses al PTG entre la ciutadania	• Dissenyar un protocol de resposta i actuació amb l'objectiu de limitar els danys a la imatge pública de l'AGDB en cas que sorgeixin reticències o resistències a l'aplicació del PTG.	• Cap de l'OAGD.	2024	• S'ha redactat el document model? [Sí/No] • Nombre de vegades que s'ha fet servir.
1.2.4. Habilitar un espai al web per recollir-hi suggeriments de la ciutadania en temes de perspectiva de gènere relacionats amb l'AGDB	• Dissenyar un espai, dins el web de l'AGDB, en què es puguin recollir suggeriments amb relació als serveis que s'ofereixen i sobre l'aplicació de la perspectiva de gènere.	• Cap de l'OAGD. • Co-missió Executiva del PTG.	2025	• S'ha dissenyat l'espai de suggeriments? [Sí/No] • Nombre de suggeriments rebuts i contestats. • S'ha publicat a les xarxes socials l'existència de la bústia de suggeriments? [Sí/No]

Objectiu:**1.3. Implicar intersectorialment els estaments que tenen capacitat de decisió**

Acció	Descripció de la mesura	Responsabilitat	Any d'aplicació	Indicadors d'avaluació
1.3.1. Procurar que la Comissió Nacional d'Accés, Avaluació i Tria Documental [CNAATD] incorpori la perspectiva de gènere interseccional a les Taules d'Avaluació	• Aconseguir que la CNAATD es doti d'eines que permetin aplicar la perspectiva de gènere a les Taules d'Accés, Avaluació i Tria Documental [TAAD].	• Cap de l'OAGD.	2028	• S'han emprès accions per aconseguir l'objectiu? [Sí/No] • S'ha aconseguit el propòsit? [Sí/No]
1.3.2. Procurar que la Subdirecció General d'Arxius i Gestió Documental [SGAGD] vetlli per la inclusió de la perspectiva de gènere a la nova Llei d'arxius	• Fer que l'AGDB i la SGAGD treballin conjuntament per aconseguir que s'apliqui la perspectiva de gènere a la nova Llei d'arxius.	• Cap de l'OAGD.	2028	• S'han fet passos per aconseguir l'objectiu? [Sí/No] • Nombre de reunions que s'han fet. • S'ha aconseguit el propòsit? [Sí/No]
1.3.3. Impulsar accions amb la Gerència de Serveis de Biblioteques per millorar els instruments tècnics i els recursos de descripció	• Establir vincles amb la Gerència de Serveis de Biblioteques de la Diputació de Barcelona per aconseguir la millora dels instruments tècnics i els recursos de descripció. També s'hi ha d'implicar la Biblioteca de Catalunya per introduir millores en diversos instruments, com ara la Llista d'encapçalaments de matèria en català [LEMAC] i el Catàleg d'autoritats de noms i títols de Catalunya [CANTIC].	• Cap de l'OAGD.	2028	• S'han fet passos per aconseguir l'objectiu? [Sí/No] • Nombre de reunions que s'han fet. • S'ha aconseguit el propòsit? [Sí/No]

Objectiu:**1.4. Establir un sistema de seguiment del PTG**

Acció	Descripció de la mesura	Responsabilitat	Any d'aplicació	Indicadors d'avaluació
1.4.1. Crear una Comissió Executiva del PGT, i una altra de Seguiment, i definir la composició del grup	• Crear una Comissió Executiva integrada pel cap de l'OAGD, la persona tècnica d'arxiu encarregada del seguiment del Pla i una persona de referència en temes de biblioteca, fotografia, consultes, gestió documental i difusió. • Crear una Comissió de Seguiment integrada pel cap de l'OAGD, la persona tècnica d'arxiu encarregada del seguiment del Pla i les persones que designi l'Àrea de Feminismes i Igualtat.	• Cap de l'OAGD.	2025	• S'ha creat la Comissió Executiva? [Sí/No] • S'ha creat la Comissió de Seguiment? [Sí/No]
1.4.2. Determinar el repartiment de tasques entre les persones integrants de la Comissió Executiva	• Establir persones responsables i repartir les tasques per fer el seguiment del PTG.	• Cap de l'OAGD.	2025	• S'han determinat les tasques de seguiment? [Sí/No] • S'han designat persones responsables de cada tasca? [Sí/No]

1.4.3. Establir reunions periòdiques de les comissions	Definir un calendari de reunions de la Comissió Executiva i de la Comissió de Seguiment.	Cap de l'OAGD.	2025	- S'ha determinat un calendari de reunions per a ambdues comissions? [Sí/No] - Nombre de reunions anuals de la Comissió Executiva. - Nombre de reunions anuals de la Comissió de Seguiment.
1.4.4. Disposar d'una eina de seguiment del PTG	Assegurar-se que l'eina de seguiment del PTG permet recollir dades per analitzar el grau d'execució del Pla.	Cap de l'OAGD.	Del 2025 en endavant	- S'ha creat l'eina de seguiment? [Sí/No] - S'han establert una o diverses persones responsables de l'eina de seguiment? [Sí/No]

5.2. ÀMBIT 2. REVISIÓ DE TÈCNiques, EINES I PROCESSOS

Punts forts	Punts febles
- Coneixement de les eines de gestió documental. - Creació de moltes de les eines per part de l'equip de l'AGDB.	- Ús d'un llenguatge androcèntric i sexista en bona part de les eines de gestió. - Manca de perspectiva de gènere en algunes de les eines de gestió documental.

Objectiu:

2.1. Vetllar perquè el llenguatge dels instruments arxivístics i de gestió documental, dels formularis i eines de tramitació de la corporació, i dels ens del sector públic que en depenen o hi estan vinculats sigui inclusiu

Acció	Descripció de la mesura	Respon-sabilitat	Any d'apli-cació	Indicadors d'avaluació
2.1.1. Revisar el llenguatge dels instruments arxivístics i de gestió documental corporatius	• Aplicar un llenguatge inclusiu i no sexista en tots els instruments d'arxiu i gestió documental de la Diputació de Barcelona i dels ens del sector públic que en depenen o hi estan vinculats.	• Co-missió Executiva del PTG.	2025	• Nombre total anual de documents revisats.
2.1.2. Revisar el llenguatge dels formularis de la Diputació de Barcelona	• Procurar que en els títols dels tràmits administratius s'utilitzi un llenguatge inclusiu per garantir que els expedients es creen amb aquest llenguatge des del començament.	• Cap de l'OAGD.	2026	• Nombre de formularis revisats.
2.1.3. Revisar el disseny de les eines de tramitació administrativa i de Delfos	• Revisar el llenguatge de les eines de tramitació per modificar alguns epígrafs que fins ara estaven redactats en masculí, com <i>promotor</i> o <i>tramitador</i>.	• Cap de l'OAGD. • Co-missió Executiva del PTG.	2027	• Nombre d'epígrafs revisats. • Nombre d'epígrafs modificats.

Objectiu:
2.2. Millorar les descripcions mitjançant un llenguatge inclusiu i la perspectiva de gènere

Acció	Descripció de la mesura	Respon-sabilitat	Any d'apli-cació	Indicadors d'avaluació
2.2.1. Considerar la possibilitat de segregar els títols formals dels atribuïts	• Revisar els títols dels documents i considerar la possibilitat de fer visibles quins són els títols formals i quins els atribuïts per eliminar biaixos de gènere i aportar informació del context de producció dels documents.	• Cap de l'OAGD.	2024	• S'ha considerat la possibilitat de desagregar els títols? [Sí/No] • Valoracions de les decisions preses. • Nombre de títols revisats. • Nombre de títols modificats.
2.2.2. Executar un programa pilot de tractament documental amb perspectiva de gènere	• Aplicar la perspectiva de gènere d'una manera global al tractament documental d'un fons de l'AGDB com a prova pilot per a la redacció dels protocols de descripció d'expedients i documentació de la Diputació de Barcelona i dels ens del sector públic que en depenen o hi estan vinculats.	• Cap de l'OAGD.	2025	• S'ha implemen-tat el programa pilot? [Sí/No] • Valoració qualitativa de la implementació. • Principals comenta- ris —positius i negatius— de la implementació.

2.2.3. Redactar els protocols de descripció d'expedients i documentació de la Diputació de Barcelona i dels ens del sector públic que en depenen o hi estan vinculats	• Proporcionar eines perquè els instruments de descripció incorporin la perspectiva de gènere i emprin un llenguatge inclusiu.	• Cap de 2025 l'OAGD. • Co-missió Executiva del PTG.	• S'han redactat protocols o guies? [Sí/No] • Nombre de protocols o guies redactats.
2.2.4. Incloure la metadada de gènere/sexe en les descripcions en què aquesta informació pugui ser rellevant	• Sempre que sigui possible, incorporar en les noves descripcions la metadada de gènere/sexe per poder cercar d'una manera diferenciada els homes i les dones i que aquesta disgregació faciliti la recerca i la recuperació d'informació.	• Cap de 2025 l'OAGD. • Co-missió Executiva del PTG.	• S'ha inclòs la metadada de gènere/sexe? [Sí/No] • Total de registres que contenen aquesta metadada
2.2.5. Revisar permanentment els instruments de descripció dels fons de l'AGDB	• Revisar d'una manera continuada les descripcions dels documents de l'Arxiu per facilitar la recerca sobre temes relacionats, entre d'altres, amb dones i polítiques d'igualtat.	• Cap de Del 2024 en endavant l'OAGD. • Co-missió Executiva del PTG.	• Nombre de descripcions revisades anualment.

2.2.6. Ampliar les metadades per descriure els diferents agents que intervenen en un fons documental

- Informar, en els instruments de descripció, dels agents que intervenen al llarg del cicle de vida dels documents: persona que fa la donació dels documents, custòdia, persona o organisme gestor de la documentació... Això permetrà visibilitzar els rols que no estiguin recollits en les descripcions.
- Cap de 2025
- Comissió de Seguiment del PTG.
- S'han incorporat les metadades? (Sí/No)
- Total de registres que contenen les noves metadades.

5.3. ÀMBIT 3. MILLORA D'ACCÉS A LA INFORMACIÓ D'ARXIU I FOMENT DE LA RECERCA

Punts forts	Punts febles
• Les persones que consulten l'Arxiu valoren molt positivament l'atenció rebuda. • Els models de resposta de les consultes estan en masculí i en femení.	• Tràmit de sol·licitud de consulta feixuc. • Manca de dades desagregades per gènere en la sol·licitud de consulta. • Públic envellit. • Manca d'un model de resposta per a les persones no binàries. • Més dificultat en les consultes dirigides a cercar, entre d'altres, temes relacionats amb la igualtat de gènere, el feminisme i la història de les dones.

Objectiu:**3.1. Potenciar l'obtenció de dades desagregades per gènere i per edat de les persones usuàries de l'AGDB**

Acció	Descripció de la mesura	Responsabilitat	Any d'aplicació	Indicadors d'avaluació
3.1.1. Estudiar la viabilitat d'incloure dades desagregades per gènere i per edat en la sol·licitud d'accés a la informació i en la sol·licitud de reproducció i/o ús de documentació	• Considerar la possibilitat de recollir dades desagregades per gènere i per edat de les persones usuàries de l'AGDB per disposar de dades més exactes i conèixer millor els usos de l'Arxiu des d'una perspectiva de gènere.	• Cap de l'OAGD. • Co-missió Executiva del PTG.	2025	• S'ha estudiat la possibilitat de recollir dades desagregades per gènere i per edat? [Sí/No] • S'han incorporat les variables? [Sí/No]
3.1.2. Recollir dades desagregades per gènere i per edat de les persones que sol·liciten accés a la informació i/o reproducció i ús dels documents	• Recollir dades desagregades per gènere i per edat per poder conèixer amb més detall els interessos i patrons de les persones usuàries i poder donar respostes respectuoses amb la identitat de gènere de cadascuna d'elles.	• Cap de l'OAGD. • Co-missió Executiva del PTG.	2026	• S'han incorporat les dades desagregades per gènere i per edat a les eines de seguiment de les consultes? [Sí/No]

Objectiu:**3.2. Millorar els models de resposta a les consultes**

Acció	Descripció de la mesura	Respon-sabilitat	Any d'apli-cació	Indicadors d'avaluació
3.2.1. Dissenyar un model de resposta que incorpori persones no binàries	• Establir models de respostes a les persones usuàries de l'AGDB que siguin respectuoses amb les diverses identitats de gènere.	• Cap de l'OAGD. • Co-missió Executiva del PTG.	2025	• S'ha dissenyat el model de resposta per a persones no binàries? [Sí/No]

Objectiu:**3.3. Fer aflorar les històries de dones i d'altres col·lectius invisibilitzats**

Acció	Descripció de la mesura	Respon-sabilitat	Any d'apli-cació	Indicadors d'avaluació
3.3.1. Aplicar accions positives en el programa de digitalització de la documentació dels fons i col·leccions	• Dissenyar un pla que fomenti les digitalitzacions dels fons i col·leccions per facilitar la recerca sobre dones i altres col·lectius que tradicionalment han estat invisibilitzats en els arxius.	• Cap de l'OAGD. • Co-missió Executiva del PTG.	2026	• S'ha dissenyat una política d'accions positives per a la digitalització dels fons? [Sí/No] • Nombre de documents digitalitzats anualment que fomenten la recerca sobre temes de gènere i polítiques d'igualtat.

3.3.2. Definir la política d'ingressos de fons i col·leccions	• Establir els criteris d'ingrés de documentació a l'AGDB per conservar una memòria plural i representativa del conjunt de la societat. • Promoure l'ingrés de fons i col·leccions de persones o organismes que han mantingut una relació amb la Diputació de Barcelona i els ens del sector públic que en depenen o hi estan vinculats.	• Cap de 2026 l'OAGD. • Co-missió Executiva del PTG.	• S'ha dissenyat la política d'ingressos de l'AGDB? [Sí/No] • Nombre de documents, fons i col·leccions que s'han ingressat anualment.
3.3.3. Dotar la Biblioteca de Reserva i Centre de Documentació de l'AGDB de les publicacions sobre l'aplicació de la perspectiva de gènere en els arxius i la gestió documental	• Dissenyar una política d'adquisicions que permeti complementar el fons de la biblioteca per reforçar l'aplicació del PTG.	• Cap de 2027 l'OAGD. • Co-missió Executiva del PTG.	• Nombre de documents adquirits, organitzats per temàtiques.
3.3.4. Dissenyar i iniciar projectes d'història oral protagonitzats per dones i altres col·lectius invisibilitzats	• Dissenyar accions de recuperació d'història oral que complementi i enriqueixi els fons custodiats a l'AGDB i afavoreixi relats plurals dels esdeveniments.	• Cap de 2028 l'OAGD. • Co-missió Executiva del PTG.	• S'ha dissenyat un projecte de recuperació de la història oral? [Sí/No] • S'ha implementat? [Sí/No] • Nombre de persones i enregistraments realitzats, desagregats per gènere.

Objectiu:**3.4. Fomentar la recerca**

Acció	Descripció de la mesura	Responsabilitat	Any d'aplicació	Indicadors d'avaluació
3.4.1. Establir sinergies amb l'Àrea de Feminismes i Igualtat per contribuir al foment del co-neixement de les dones	• Establir sistemes de col·laboració transversal amb l'Àrea de Feminismes i Igualtat per tal de fomentar la recerca sobre dones. Una possible proposta consistiria a establir una col·laboració al voltant dels Ajuts a la recerca de gènere Francesca Bonnemaison perquè s'abordi algun tema relacionat amb la recuperació de la història de les dones o altres projectes conjunts.	• Cap de l'OAGD. • Comissió Executiva i de Seguit de l'AGDB.	2026	• S'han iniciat converses amb l'Àrea de Feminismes i Igualtat? [Sí/No] • S'ha arribat a un acord per fomentar la recerca sobre dones? [Sí/No] • Nombre d'ajuts aconseguits. • Nombre de dones beneficiàries.

3.4.2. Dissenyar i difondre línies d'investigació per promoure la recerca sobre les dones, la igualtat de gènere, els feminismes i altres col·lectius infrarepresentats	• Dissenyar una llista de possibles línies de recerca adaptades a diversos nivells formatius per donar a conèixer l'AGDB com a font per a la recerca sobre les dones, la igualtat de gènere, els feminismes i altres col·lectius invisibilitzats.	• Cap de 2026 l'OAGD. • Co-missió Executiva del PTG.	• S'ha fet una llista de possibles temes que es podrien investigar, organitzats per nivells formatius? [Sí/No] • S'han establert contactes amb centres educatius per donar a conèixer l'AGDB? [Sí/No] • Nombre de centres contactats. • Nombre de recerques realitzades.
--	---	---	---

5.4. ÀMBIT 4. REVISIÓ DE LES ACCIONS DE DIFUSIÓ I COMUNICACIÓ

Punts forts	Punts febles
• Llenguatge inclusiu i no sexista en la majoria de les publicacions de difusió. • Exposicions sobre les dones.	• Manca de difusió de l'Arxiu General en la seva globalitat. • Manca de perspectiva de gènere a les exposicions quan no tracten de temes de dones. • Manca d'imatges que mostrin dones en rols actius.

Objectiu:

4.1. Millorar els processos comunicatius externs de l'AGDB

Acció	Descripció de la mesura	Responsabilitat	Any d'aplicació	Indicadors d'avaluació
4.1.1. Programar i publicar periòdicament continguts a les xarxes socials per difondre els fons documentals conservats a l'AGDB des d'una perspectiva de gènere interseccional	• Donar a conèixer els fons i col·leccions conservats a l'AGDB mitjançant la publicació, a les xarxes socials, de contingut amb perspectiva de gènere.	• Cap de l'OAGD. • Co-missió Executiva del PTG.	Del 2024 en endavant	• S'ha establert un pla de comunicació a les xarxes socials amb perspectiva de gènere? [Sí/No] • Nombre de publicacions amb perspectiva de gènere a les xarxes socials.
4.1.2. Difondre la intersectorialitat i transversalitat dels serveis oferts des de l'AGDB	• Establir un seguit de comunicacions per difondre els serveis transversals de l'AGDB i com s'aplica la interseccionalitat en els serveis de l'Arxiu.	• Cap de l'OAGD. • Co-missió Executiva del PTG.	Del 2024 en endavant	• El pla de comunicació, inclou accions per difondre la transversalitat i interseccionalitat dels serveis? [Sí/No] • Nombre de publicacions sobre la transversalitat i interseccionalitat dels serveis de l'AGDB.

Objectiu:**4.2. Recuperar l'interès del públic jove de l'AGDB per potenciar la perspectiva intergeneracional**

Acció	Descripció de la mesura	Responsabilitat	Any d'aplicació	Indicadors d'avaluació
4.2.1. Dissenyar i difondre visites guiades adaptades a primària i a secundària	• Dissenyar i difondre visites guiades i altres activitats educatives dirigides a l'alumnat de primària i de secundària per donar a conèixer l'AGDB al públic jove amb la col·laboració de l'Àrea d'Educació de la Diputació de Barcelona.	• Cap de l'OAGD. • Co-missió Executiva del PTG.	2027	• S'han dissenyat visites guiades i altres activitats educatives? [Sí/No] • Nombre d'activitats dissenyades. • S'han inclòs les activitats al Programa d'Activitats Escolars de l'Ajuntament de Barcelona (PAE)? [Sí/No] • Nombre de visites i activitats dirigides a l'alumnat de primària i de secundària que s'han dut a terme.
4.2.2. Oferir visites guiades a estudiants de batxillerat, de cicles formatius i universitaris per donar a conèixer possibles línies de recerca	• Dissenyar i difondre visites guiades dirigides a alumnat de batxillerat i universitari per donar a conèixer l'AGDB al públic més jove.	• Cap de l'OAGD. • Co-missió Executiva del PTG.	2026	• S'han dissenyat visites guiades específiques? [Sí/No] • Nombre de visites realitzades per a alumnat de batxillerat i universitari.

Objectiu:**4.3. Potenciar les visites a l'AGDB diversificant-ne l'oferta**

Acció	Descripció de la mesura	Responsabilitat	Any d'aplicació	Indicadors d'avaluació
4.3.1. Dissenyar visites guiades temàtiques per a la ciutadania	• Creació d'activitats per conèixer l'AGDB al voltant de temes de gènere amb l'objectiu d'arribar a públics nous.	• Cap de l'OAGD. • Co-missió Executiva del PTG.	2025	• S'han dissenyat visites temàtiques? [Sí/No] • Nombre de visites temàtiques dissenyades. • Nombre de visites temàtiques realitzades.
4.3.2. Crear un protocol de visites guiades a l'AGDB	• Establir uns estàndards mínims perquè les visites guiades a l'AGDB incorporin la perspectiva de gènere i la paritat en la representació d'homes i dones en els documents exposats durant les visites.	• Cap de l'OAGD. • Co-missió Executiva del PTG.	2025	• S'ha dissenyat una guia o protocol? [Sí/No]

Objectiu:**4.4. Incorporar transversalment la perspectiva de gènere a les exposicions de l'AGDB**

Acció	Descripció de la mesura	Responsabilitat	Any d'aplicació	Indicadors d'avaluació
4.4.1. Dissenyar, amb perspectiva de gènere, el programa quadriennal d'exposicions	• Treballar un programa de possibles exposicions amb perspectiva de gènere, a quatre anys vista, com a element central de difusió i comunicació de l'AGDB.	• Cap de l'OAGD. • Co-missió Executiva del PTG.	2026	• S'ha dissenyat un programa d'exposicions? [Sí/No] • Nombre d'exposicions realitzades amb perspectiva de gènere.

4.4.2. Cercar aliances amb altres arxius, biblioteques i centres de documentació per col·laborar en el disseny d'exposicions	• Construir aliances amb altres arxius, biblioteques i centres de documentació feministes, per tal que el treball en col·laboració permeti ampliar els continguts i la difusió.	• Cap de l'OAGD. • Co-missió Executiva del PTG.	2027	• S'han establert aliances amb altres arxius? [Sí/No] • Nombre d'aliances establertes amb arxius, biblioteques i centres de documentació feministes. • Nombre d'exposicions en col·laboració amb altres arxius i centres de documentació.
4.4.3. Crear una guia, amb directrius clares, perquè a totes les exposicions es visibilitzin les dones	• Dissenyar una guia pràctica, amb directrius clares, que faciliti la incorporació transversal de la perspectiva de gènere en totes les exposicions i garanteixi que sempre es visibilitzen les aportacions de les dones.	• Cap de l'OAGD. • Co-missió Executiva del PTG.	2026	• S'ha dissenyat aquesta guia? [Sí/No] • Nombre d'exposicions amb perspectiva de gènere que s'han organitzat.

Objectiu:**4.5. Incorporar la perspectiva LGTBI a l'AGDB**

Acció	Descripció de la mesura	Respon-sabilitat	Any d'apli-cació	Indicadors d'avaluació
4.5.1. Dissenyar accions en col·laboració amb entitats LGTBI i l'Àrea de Feminismes i Igualtat	• Establir col·laboracions amb entitats i associacions LGTBI, i amb l'Àrea de Feminismes i Igualtat, per dur a terme accions de difusió al voltant del 28 de juny, Dia Internacional de l'Orgull LGBTI .	• Cap de l'OAGD. • Co-missió Executiva del PTG.	2027	• S'ha dissenyat alguna acció comunicativa? [Sí/No] • L'acció comunicativa, s'ha dissenyat d'una manera col·laborativa? [Sí/No] • Nombre anual d'accions comunicatives amb perspectiva LGBTI.

6. GLOSSARI

Accions positives de gènere: mesures i polítiques dissenyades per corregir desigualtats històriques i fomentar la igualtat de gènere, sovint mitjançant la promoció activa de la participació de les dones en àrees en què han estat infrarepresentades.

Androcentrisme: enfocament que se centra en l'home com a norma o punt de referència i que relega les dones a un paper secundari o subordinat en la societat.

Arxiu:

1. Institució o organisme des del qual es fan, específicament, funcions d'organització, tutela, gestió, descripció, conservació i difusió de documents i fons documentals.
2. Fons o conjunt de fons documentals o un fitxer informàtic.
3. Dipòsit o espai en el qual s'instal·len i es conserven un o diversos fons d'una persona física o jurídica.

Col·lecció: en l'àmbit de l'arxivística, conjunt inorgànic de documents, de qualsevol provenença, reunits i ordenats amb criteris subjectius per l'autor/a o el compilador/a. A diferència dels fons documentals, que són produïts i reunits per una persona, una família o un organisme, les col·leccions s'agrupen d'acord amb una característica comuna, com ara un tema, la llengua o el suport documental.

Comunicació inclusiva: tipus de comunicació que evita estereotips de gènere, utilitza un llenguatge inclusiu i promou la igualtat entre dones i homes i respecte d'altres biaixos, com ara l'origen, l'edat, la malaltia i la capacitat.

Delfos: eina ofimàtica de l'AGDB de comandament d'arxiu i gestió documental.

Descripció: representació d'una unitat de descripció i, si escau, de les parts que la componen, mitjançant la recopilació, anàlisi, organització i enregistrament de qualsevol informació que serveixi per identificar, gestionar, localitzar i explicar la documentació d'arxiu, així com el context i els sistemes en què s'ha produït.

Desigualtats de gènere: diferències sistemàtiques, construïdes socialment, en l'accés als recursos i oportunitats i en els drets entre dones i homes, que resulten en una posició de desavantatge per a un dels gèneres.

Document d'arxiu: informació enregistrada, amb independència del suport o de les seves característiques físiques i intel·lectuals, produïda o rebuda i conservada per una organització o persona en el desenvolupament de les seves activitats.

Estereotips de gènere: creences —simplificades i preconcebudes— sobre els rols i característiques atribuïts a dones i homes que poden influir en les expectatives i comportaments socials.

Expressió de gènere: la manera com, a través del comportament i l'aparença, manifestem el nostre gènere. Pot incloure, entre d'altres, la manera de parlar i de vestir, el comportament personal, el comportament o la interacció social, les modificacions corporals, les aficions i la gestualitat. Es classifica en masculina, femenina o andrògina [persona que té un aspecte que no es correspon definidament amb les característiques pròpies del seu sexe].

Feminisme: moviment social i polític que promou la igualtat de drets i oportunitats entre dones i homes, així com l'eliminació de la discriminació de gènere.

Fons documental: conjunt de documents, de qualsevol tipologia o en qualsevol suport, produït orgànicament i/o reunit i utilitzat per una persona, una família o un organisme en l'exercici de les seves activitats i funcions.

Gènere: conjunt de característiques socials, culturals, polítiques, psicològiques, jurídiques i econòmiques que cada societat assigna a les persones en funció del seu sexe, de manera que la categoria femenina correspon a les dones i la masculina als homes.

Identitat de gènere: percepció que una persona té del seu gènere a partir del sistema de categorització de la societat. A la majoria de les societats hi ha una divisió bàsica de gènere —binària— entre homes i dones; hi ha algunes societats, però, que estableixen tres gèneres o més.

Interseccionalitat: marc teòric que examina les interconnexions entre diverses categories d'identitat (com ara el gènere, l'ètnia, la classe social i l'orientació sexual) per comprendre i abordar més a fons les experiències de discriminació i desigualtat.

Literatura grisa: tipus de document que no es distribueix pels canals de publicació convencional [editorials]. Acostuma a tractar-se de documentació de caràcter científic o tècnic que es distribueix inicialment a un públic restringit.

Metadades: informació descriptiva sobre el context, qualitat, condició o característiques d'un recurs, dada o objecte amb la finalitat de facilitar-ne la recuperació, autenticació, avaluació, preservació i/o interoperabilitat.

Orientació sexual: capacitat de cada persona de sentir una atracció eròtica, afectiva, emocional o amorosa per persones d'un gènere diferent del seu, del mateix gènere o de més d'un gènere o identitat de gènere. Aquest terme també té a veure tant amb la presència com absència de desig sexual.

Paritat: igualtat en termes de representació i participació de dones i homes en diferents àmbits, com ara el polític, el laboral o el social.

Perspectiva de gènere: eina conceptual i pràctica que permet tenir en compte les diferències entre homes i dones en un àmbit o activitat determinada, amb l'objectiu de reflexionar-hi per trobar línies d'acció que permetin resoldre les desigualtats de gènere. Reconeix, per tant, les relacions de poder que existeixen entre els gèneres i que solen ser favorables als homes com a grup social i discriminatòries per a les dones.

Productor/a: organisme, família o persona que ha produït, reunit i/o conservat documents en l'exercici de la seva activitat personal o corporativa.

Quadre d'organització de fons (QOF): instrument informatiu i descriptiu del contingut d'un arxiu. Enumera i identifica cada fons documental i cada col·lecció que s'hi custodia.

Rols de gènere: es configuren a partir d'estereotips i són el conjunt de comportaments, activitats i atribucions que socialment es consideren apropiats per a les dones i els homes en una cultura o societat determinades.

- **Rol femení.** Té adjudicat, primordialment, l'espai reproductiu i privat:

- Tasques relacionades amb les cures i gestió de l'afectivitat de les persones que integren la família.
- Tasques relacionades amb les responsabilitats de l'esfera domèstica i de la cura de la llar.
- Sovint es troba al marge de l'economia formal i socialment és invisible.

- **Rol masculí.** Té adjudicat, primordialment, l'espai productiu i públic:

- Tasques relacionades amb la vida econòmica, científica, política i social.
- Té relació amb les activitats productives de caràcter mercantil, en les quals s'exerceix el poder.

Sexe: conjunt de característiques biològiques (anatòmiques i fisiològiques) a partir de les quals els individus d'una espècie es divideixen en mascles i femelles. En aquest cas, també cal parlar de les persones intersexuals; és a dir, que neixen amb unes característiques biològiques —cromosomes, hormones o genitals— que no responen a les definicions tradicionals de masculí o de femení.

Sexisme: actituds, creences o pràctiques que discriminen les persones basant-se en el seu sexe i solen afavorir un gènere sobre l'altre.

Socialització de gènere: procés mitjançant el qual les persones aprenen i internalitzen, des de la infància i mitjançant la interacció social, les normes, valors i rols associats al seu gènere.

Taules d'Accés i Avaluació Documental: instrument tècnic que estableix el període de conservació dels documents de les administracions públiques de Catalunya i el seu règim general d'accés.

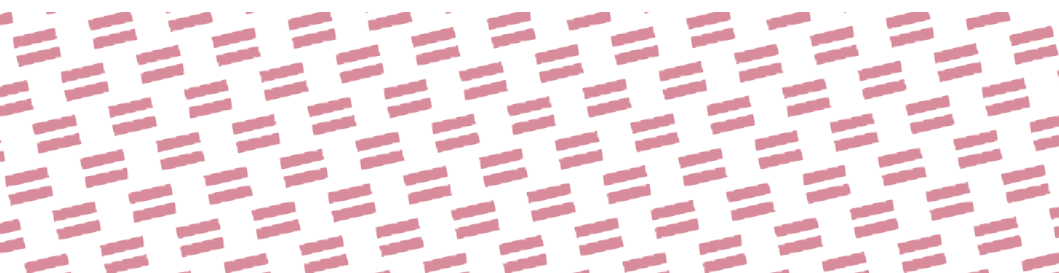
Títol: paraula o frase que dona nom a una unitat de descripció.

Títol atribuït: títol que redacta l'arxiver/a per a una unitat de descripció.

Títol formal: títol que figura d'una manera clara en la documentació que descriu. Els títols formals poden ser originals —és a dir, coetanis a la creació de la unitat de descripció— o els pot haver afegit la persona productora o la seva successora en la gestió o custòdia de la documentació.

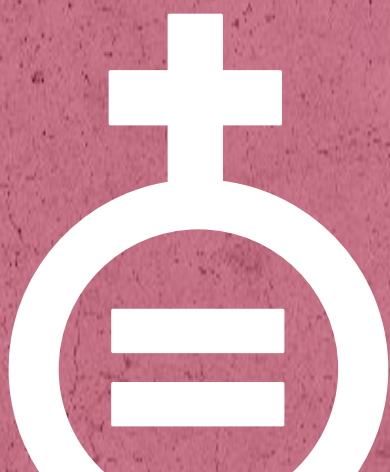
Transferència documental: traspàs físic i legal de la custòdia de la documentació de les diferents unitats organitzatives o centres gestors a l'arxiu, d'acord amb el calendari de conservació. La transferència comporta un canvi de responsabilitat sobre la documentació.

Transversalitat de gènere: estratègia que implica la integració de la perspectiva de gènere en totes les polítiques, programes i accions, amb l'objectiu d'abordar transversalment les desigualtats entre dones i homes.

=

7. BIBLIOGRAFIA

BIGLIA, Barbara; Edurne JIMÉNEZ. *Conformidades y disconformidades en habitar los márgenes en la investigación social*. Barcelona: CIDOB, 2012. https://www.researchgate.net/publication/344402031_Conformidades_y_disconformidades_en_habitar_los_margenes_en_la_investigacion_social *Agreements and disagreements on inhabiting the fringes of social research*

BIGLIA, Barbara; Núria VERGÉS-BOSCH. «Cuestionando la perspectiva de género en la investigación». *REIRE: Revista d'Innovació i Recerca en Educació*, vol. 9, núm. 2, 2016. <https://redined.educacion.gob.es/xmlui/bitstream/handle/11162/128373/19786.pdf?sequence=1>

CATALUNYA. LLEI 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista. <https://portaljuridic.gencat.cat/ca/document-del-pjur/?documentId=491383>

DÍAZ MARTÍNEZ, Capitolina; Sandra DEMA MORENO. «Metodología no sexista en la investigación y producción del conocimiento». *Sociología y género*. Madrid: Tecnos, 2013. <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=4245065>

ESPANYA. Ley Orgánica 1/2004, de 28 de diciembre, de Medidas de Protección Integral contra la Violencia de Género. <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2004-21760>

FORCADELL I ESTELLER, Xavier. «La Mancomunitat de Catalunya i el municipalisme». *Revista de Dret Històric Català* [Societat Catalana d'Estudis Jurídics], vol. 17, 2018, p. 191-208. <https://revistes.iec.cat/index.php/RDHC/article/view/101193.003>

GARCÍA PRADES, Laia. *Biaix de gènere als fons de l'arxiu municipal de Barcelona: anàlisi i proposta de millora*. Treball de final de màster. Escola Superior d'Arxivística i Gestió de Documents, 2020.

GOMILA MOLL, Paula. *Geolocalització i dades obertes. Un projecte per a la visibilització de la dona com a productora de fons documentals d'arxiu*. Treball de final de màster. Escola Superior d'Arxivística i Gestió de Documents, 2019.

GORDEN, Raymond L. *Interviewing: Strategy, Techniques, and Tactics*. Homewood, Illinois: Dorsey Press, 1975.

HARAWAY, Donna. «Situated Knowledges: The Science Question in Feminism and the Privilege of Partial Perspective». *Feminist Studies*, vol. 14, núm. 3, 1988, p. 575-599. <https://philpapers.org/archive/HARSKT.pdf>

JONG DE, Sara; Sanne KOEVOETS [eds.]. *Teaching Gender with Libraries and Archives. The Power of Information Teaching with Gender. European Women's Studies in International and Interdisciplinary Classrooms*. https://atgender.eu/wp-content/uploads/sites/207/2013/11/Libraries_nyomda%20vol10.pdf

KING, Patricia Miller. «Forty Years of Collecting on Women: The Arthur and Elizabeth Schlesinger Library on the History of Women in America, Radcliffe College», *Women's Collections*. Boca Raton: Routledge, 2019, p. 75-100.

LÓPEZ RODRÍGUEZ, Olimpia. «Nosotras y los archivos; apuntes para una archivística feminista». *Memoria documental de Galicia: As mulleres na información e nos centros da memoria*. Actas das xornadas organizadas pola Fundación Olga Gallego e por BAMAD-Galicia. Asociación de profesionais de Arquivos, Bibliotecas, Museos e Centros de Documentación de Galicia. Santiago de Compostela, 1 e 2 de abril de 2022. Santiago de Compostela, Fundación Olga Gallego, BAMAD-Galicia, 2022. https://www.fundacionolgagallego.gal/upload/recursos/cat_2/79/memoria_documental_2022.pdf

LUXÁN SERRANO, Marta; Jokín AZPIAZU CARBALLO. «Metodologías de Investigación Feminista». *Metodología para la implementación de la igualdad*, mòdul 3, tema 4. Universitat del País Basc, 2017. <https://www.ehu.eus/documents/1734204/6145705/Metodolog%C3%ADas+de+Investigaci%C3%B3n+Feminista/54172098-3058-1d47-df68-780965fa8f46>

MARTÍNEZ, Luz M.ª; Barbara BIGLIA; Marta LUXÁN; Cristina FERNÁNDEZ BESSA; Jokín AZPIAZU CARBALLO; Jordi BONET MARTÍ. «Experiencias de investigación feminista: propuestas y reflexiones metodológicas». *Athenea Digital*, núm. 14[4], 2014. https://ddd.uab.cat/pub/athdig/athdig_a2014v14n4/athdig_a2014v14n4p3.pdf

MOSELEY, Eva. «Documenting the history of women in America». *The American Archivist*, núm 36.2, 1973, p. 215-222.

PEREIRA OLIVEIRA, Dolores; Olimpia LÓPEZ RODRÍGUEZ; Mariám MARIÑO COSTALES. *Informe sobre os arquivos públicos en Galicia. Unha perspectiva de xénero e feminista*. Santiago de Compostela; Consello da Cultura Gallega, 2019. https://consellodacultura.gal/mediateca/extras/CCG_2019_Informe-sobre-os-arquivos-publicos-en-Galicia-Unha-perspectiva-de-xenero.pdf

PERPINYÀ MORERA, Remei. «Archivos en clave feminista». *Revista d'Arxius*, de l'Associació Professional d'Arxivers i Gestors de Documents Valencians, 2024 [en premsa].

PERPINYÀ MORERA, Remei. «El llegat documental des de la perspectiva de gènere: igualtat, diversitat i inclusió». *BiD: Textos universitaris de biblioteconomia i documentació*, núm. 44, 2020.

RODRÍGUEZ BRAVO, Blanca. «La integración de la mujer en los lenguajes documentales: una utopia necesaria en la sociedad del conocimiento». *BiD: Textos universitaris de biblioteconomia i documentació*, núm. 18,

2007. Utrecht: ATGENDER: The European Association for Gender Research, Education and Documentation, 2013.

RED DE CENTROS DE DOCUMENTACIÓN Y BIBLIOTECAS DE MUJERES. *Tesaurus de género. Tesaurus de la Red de Centros de Documentación y Bibliotecas de Mujeres, 2023*. https://www.juntadeandalucia.es/iam/catalogo/doc/web/tesaurus_genero.pdf

URRA, E; A. MUÑOZ; J. PEÑA. «El análisis del discurso como perspectiva metodológica para investigadores de salud». *Enfermería universitaria*, vol. 10, núm. 2, 2013. https://www.scielo.org.mx/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S1665-70632013000200004

PLA TRANSVERSAL DE GÈNERE DE L'ARXIU GENERAL DE LA DIPUTACIÓ DE BARCELONA 2024-2028

Àrea de Presidència

Secretaria General

Rambla de Catalunya, 126, 6a planta

08008 Barcelona

Tel. 934 022 222

www.diba.cat

